

MARIBORSKI

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455

izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik

v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Cena 1 Din

Svetovna gospodarska konferenca v Londonu

PREGLED NJENIH IZGLEDOV IN NEIZGLEDOV.

Danes se sestaja v Londonu svetovna gospodarska konferenca, ki se je napovedovala in pripravljala več ko leto dni. Zbrala je v prestolnici velikebritanskega imperija skoraj vse države na svetu, njihove državnike, znanstvenike in gospodarske strokovnjake. Število vseh ljudi, ki so kakorkoli v zvezi s konferenco, znaša preko 3000. Tako je to največja mednarodna konferenca, kar jih pozna človeška zgodovina. Spricho nje stopajo zato začasno v ozadje vsi drugi svetovnopolični dogodki in problemi, pakt štirih velesil, razorožitvena konferenca v Ženevi, Društvo narodov itd. V prihodnjih dneh in tednih bo torej središče vsega zanimanja London. Ves svet bo prisluškoval londonskim posvetovanjem, kajti od njih je v veliki meri odvisen ves bodoči razvoj usode človeštva.

Kakšni so izgledi te konference? Reči moramo že takoj: prav tako veliki in prav tako majhni kakor n. pr. razorožitvene konference v Ženevi, saj bodo na njej trčili skupaj isti različni interesi in odločali bodo o sporazumu tudi isti ljudje! Najusodnejše za londonsko svetovno gospodarsko konferenco je pa vse, kakor to, dt se sestaja v času, ko so še vedno nerešena vprašanja zblizanja in zaupanja, vojnih dolgov, razorožitve itd. Človeku, ki pozna sedanji kaotični položaj sveta, je več ko jasno, da brez političnega pomirjenja in zaupanja tudi ni trajnega ter zares uspešnega gospodarskega sodelovanja in sporazuma. To je torej p s i h o l o š k a pomanjkljivost osnov londonske gospodarske konference. Tehnična pomanjkljivost je najprej nerešen problem razorožitve. Brez tega bodo vse kalkulacije silno težke. Potem pa pridejo na vrsto vojni dolgovi. Združene države Severne Amerike, ki so konferenco najbolj forsirale, so v tem vprašanju nepopustljive in izjavljajo celo, da v Londonu sploh ne bodo dovolile, da bi se to vprašanje načelo. Brez rešitve tega problema je pa vsak gospodarski sporazum na zares realni bazi nemogoč.

Mimo vseh teh tu navedenih zadev so pa še mnoge druge težkoče, ki bodo tvorile velike ovire pri sklepanju sporazuma. Tu je vprašanje valut, deviznih

omejitev, kontingentov, preferenc, carinskih meja sploh, razmerja med agrarno in industrijsko produkcijo, nemškega transfernega moratorija, ki je prišel prav tik pred konferenco, ostalih moratorijev itd. itd. Povoda je torej več ko preveč, da moramo gledati v London z zagrenjenimi upi, s pesimizmom, namesto z vedrim optimizmom. Mimo vsega tega pa bodo nastala tudi tekom konference same razna vprašanja, ki bodo težko rešljiva in bodo rodila tudi mnogo razburjenja. Že sedaj je gotovo, da bodo skušale nekatere države, zlasti velesile, izsiliti tak sporazum, ki bi bil najbolj njim v korist. Tam, kjer hoče imeti kdo posebne koristi, je vedno še drugi, ki ima posebno škodo. In prav v gospodarskih vprašanjih, kjer ne gre le za ideje, popisane papirje in pakte, temveč za denar in kruh, je vsak narod prav tako kakor vsak posameznik skrajno občutljiv. Pri žepu se neha tudi najboljše bratstvo!

V nevarnosti bodo zlasti srednje in male države in od teh najbolj agrarne. Velesile bodo skušale doseči tako rešitev, da bo njihov položaj favoriziran. Macdonald napoveduje že vnaprej, da bo predlagal ustanovitev stalnega sveta, ki bi po konferenci skrbel za izvrševanje sklepov s pravico sankcij. To je nevarna reč, ki bi se gotovo prelevila v gospodarsko diktaturo velesil nad srednjimi in malimi državami. Te se bodo gotovo odločno uprle taki nameri. Velika bo tudi nevarnost upliva Amerike na Evropo, ki bo prav gotovo skušala drago prodati vsakršno, kakršnokoli koncesije glede vojnih dolgov. Prav Amerika pa je tista, ki nosi za svetovno gospodarsko krizo največ krivde. Njena kapitalistično-egoistična »prosperiteta« bo tudi v Londonu veliko zlo. Ali bo po vsem tem res mogo pomembnejši sporazum? Pred vsem se bo konferenca gotovo vlekla zelo dolgo, drugi pa je resna nevarnost, da se bo naposled zaključila tako kakor se je ona v Strest, to se pravi s kopico resolucij brez realnih efektov. Vendar je pa skoraj gotovo, da bo neki sporazum dosežen že zaradi tega, ker ne bo hotel nihče prevzeti odgovornosti za eventualni popolni neuspeh.

Nov spor med katoličani in hitlerjevci

MUČNI INCIDENT NA KONGRESU KATOLIŠKIH ROKODELSKIH POMOČNIKOV V MONAKOVEM. KONGRES PREKINJEN.

MONAKOVO, 12. junija. V soboto, nedeljo in ponedeljek bi moral biti tu kongres nemških katoliških rokodelskih pomočnikov. Kongres se je v soboto tudi v redu pričel in sta mu prisostvovala kot zastopnika vlade podkanclar von Papen in gospodarski minister grof Quandt. Po Papenovem pozdravnem govoru je pa nastal mučen incident, ker je vodstvo na netakten način sporočilo udeležencem prepoved policije, da ne smejo nositi svojih posebnih uniform in znakov, ker so vsi kroji in znaki razen

hitlerjevskih in čeladarskih v Nemčiji prepovedani. Mnogi pomočniki so namreč nosili oranžne srajce, ki so precej podobne hitlerjevskim. Tudi v mestu samem je bilo več spopadov med pomočniki in hitlerjevci. Položaj je postal tako napet, da se je kongres že v soboto ponoči zaključil in so odpadle vse nadaljnje seje, kardinalova maša in druge manifestacije. Vseh udeležencev kongresa je bilo okoli 28.000. S tem je nastala med katoličani in hitlerjevci v Nemčiji nova napetost.

STARE AVSTRIJSKE UNIFORME.
DUNAJ, 12. junija. Že nekaj let je druga nedelja v juniju posvečena spomini v svetovni vojni padlim vojakom avstrijsko-ogrske armade. Včerašnje svečanosti pa so bile tem pomembnejše, ker so se jih udeležili vojaški oddelki zopet v nekdanjih starih avstrijskih uniformah. Med drugimi polki se je svečanosti udeležil tudi nekdanji 48. pehotni polk z vojnim ministrom generalom Vaugoinom.

TITULESCU OBOLEL.
BUKAREŠTA, 12. junija. Rumunski zunanji minister Titulescu, ki bi moral predsedovati rumunski delegaciji na svetovni gospodarski konferenci v Londonu, je lahko obolel in odgodil svoj odhod v London.

VROČINA V AMERIKI.
WASHINGTON, 12. junija. V Združenih državah je nastala pretekli teden silna vročina. Doslej je zahtevala solnčarica že 20 smrtnih žrtev.

Otvoritev svetovne gospodarske konference

KONFERENCO BO OTVORIL ANGLEŠKI KRALJ JURIJ DANES OB 16. URI. DOKONČANE SO VSE PRIPRAVE IN DOSPELE SO ŽE VSE DELEGACIJE. MNENJA SVETOVNEGA TISKA O KONFERENCI.

LONDON, 12. junija. London je postal danes zanimanje vsega sveta, pozorišče največje mednarodne konference, kar jih pozna zgodovina. Večina delegatov je prispela že do sinoči, danes dopoldne so pa prišli še zadnji. Trenutno je v Londonu na svetovni gospodarski konferenci zbranih 67 delegacij istega števila držav z vseh petih kontinentov. Vse priprave za otvoritev konference so bile dovršene že včeraj, razne podrobnosti so se pa dovršile tekom noči in dopoldneva. Velika dvorana v preurejenem arheološkem muzeju je slavnostno okrašena. Postavljen je tudi že zlat mikrofion, ki bo oddajal vsemu svetu otvoritvene govore. Konferenco bo na slovesen način otvoril ob 16. uri angleški kralj Jurij.

LONDON, 12. junija. Ves svetovni tisk posveča danes daljše članke svetovni gospodarski konferenci. Mišljenja pa so precej različna. Večinoma napovedujejo

vsj, da bo sporazum zelo težaven in navajajo glavne težkoče, ki so vidne že vnaprej. Posebno rezervirani so francoski listi, ki opozarjajo vlado in francosko delegacijo, naj bosta previdni. Uvodničar lista »Petit Journal« končuje svoja razmotrivanja z besedami: »Igra, ki se pričinja v Londonu, bo težka«. Pertinax pravi v »Echo de Paris«, da bo Norman Davis skušal v sredo zopet spraviti na tapet vprašanje razorožitve Francije. Predsednik konference Henderson se ba le strinja z njim. Pertinax zaključuje: »Norman Davis bi moral doumeti, da bi moral biti z ozirom na stališče, ki ga je zavzela ameriška vlada glede razorožitve Francije, tiho in se ne bi smel več oglašati«. Tudi nemški tisk navaja razne težkoče, ki se bodo pojavile na konferenci že tekom prvega tedna. Angleški in ameriški tisk pa večinoma ni tako pesimističen.

Dva nova zakona pred narodno skupščino

NOVELA K ZOKONU O LIKVIDACIJI AGRARNE REFORME. — ZAKON O ENOTNI UREDITVI GASILSTVA.

BEOGRAD, 12. junija. Odsek narodne skupščine, ki je bil izvoljen, da prouči novelo k zakonu o likvidaciji agrarne reforme, je včeraj ves dan nadaljeval posvetovanja. Na današnji dopoldanski seji je besedilo novele dokončno stiliziral. Najvažnejše spremembe, ki jih je napravil v noveli so one, ki se našajajo na višino odškodninskih vsot, ki jih prejmejo dosežani veleposestniki. Novi zakon določa, da mora fi-

nančni minister urediti vprašanje emisije posebnih obligacij, ki bodo izdane z garancijo države. Narodna skupščina, ki se bo sestala k novi seji danes popoldne, bo pa pričela razpravo o ureditvi enotne organizacije gasilstva za vso državo. Ko bo sprejela ta zakon, kar se bo zgodilo najbrže že danes, bo pričela razpravljati takoj o noveli k zakonu o likvidaciji agrarne reforme.

Atentat na dr. Steidleja v Inomostu

Dr. STEIDLE RANJEN NA ROKI. — ATENTATORJI SO POBEGNILI BREZ SLEDU. — TUDI ŠE NI ZNAN VZROK ATENTATA.

INOMOST, 12. junija. Ko se je sinoči peljal voditelj tirolskih heimwehr ovcev dr. Steidle s svojim avtomobilom proti domu, se je nenadoma pojavil na ulici neznan avtomobil s pokrito evidenčno številko in brez luči ter približal Steidlejevemu. V tistem trenutku so neznanec s tujega avtomobila oddalil proti dr. Steidleju osem revolverskih strelcev, od katerih ga je

eden zadel v roko in občutno ranil. Dr. Steidle se je takoj podal v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Policija je uvedla obširno preiskavo, toda doslej je bilo vse njeno delo zaman. Izslediti ni mogla niti avtomobila niti atentatorjev. Kdo so bili atentatorji, se zaenkrat lahko samo še ugiba, verjetno bo, da so iz vrst narodnih socialistov.

Vohunska atera

BEOGRAD, 12. junija. Policija je te dni izsledila vohunsko družbo in prišla najprej bivšega avstrijskega častnika in vpokojenega podpolkovnika Lulo Mičića iz Dubrovnika, ki je naposled priznal, da je vohunil že dve leti v korist dveh sosednjih držav. V zvezi s tem so bili nato prijeti še bivši avstrijski častniki, vpokojeni polkovnik Karlo Lalić in vpokojena kapetana Nane Štrajher in Avgust Furlani, v Dubrovniku pa italijanska državljana trgovca Camilo Serragli in Admondo Weiss. Vsi so krivdo že priznali in so bili izročeni sodišču za zaščito države v Beogradu. (Mičić in Furlani sta v Mariboru dobro znana. Op. ur.)

Mussolini, in sicer za zasluge, ki si jih je pridobil pri snovanju pakta štirih velesil. Mussolini, ki je navadno odklonil z veliko gesto vsa slična tuja počastila, je bajte za Noblovo nagrado tako navdušen, da bo sam odpotoval v Stockholm, da osebo prevzame nagrado iz roke švedskega kralja. (Ta vest se nam zdi kakor aprilska potegavščina. Op. ur.)

Ironija vseh ironij
PARIZ, 12. junija. V tukajšnjih poučenih krogih se zatrjuje, da bo prejel letošnjo Noblovo nagrado za mir italijanski ministrski predsednik Benito

ŠPANSKA VLADNA KRIZA.
MADRID, 12. junija. Predsednik Zamora je poveril po vseh drugih neuspelih poskusih mandat za sestavo nove vlade bivšemu ministrskemu predsedniku Azani. Azana bo sestavil kabinet republikanske koncentracije.

STAR SAMOMORILEC.
DUNAJ, 12. junija. Sinoči se je zastrupil s plinom 91letni vpokojeni črkostavec Ferdinand Maloch. V smrt ga je pognala neozdravljiva bolezen. Maloch je nedvomno najstarejši samomorilec, kar jih pozna kronika samomorilne epidemije zadnjih let.

Dnevne vesti

Odlikovanje. Z zlato kolajno Rdečega križa je bil odlikovan naš mariborski rojak, sanitetni kapetan mornarice gosp. dr. Ivan Koprivnik, šef kirurškega oddelka mornariške bolnišnice v Hercegnovem. Čestitamo!

Poročila sta se 12. t. m. v stolnici Franc Weiss, brivski pomočnik in gđ. Slavica Brafionova, šivilja. Mlademu paru želimo obilo sreče!

Visok jubilej vzorne matere. Te dni je praznovala v ožjem rodbinskem krogu 70letnico svojega življenja ga. Jožefa Stefanovičeva iz Novega mesta. Jubilantka je bila rojena kot hčerka uglednih slovenskih staršev v Podhosti pri Tolpuhah na Dolenjskem. Z 20. letom se je poročila s pokojnim čevljarjem mojstrom g. Dimitrijem Stefanovičem, ki je bil med prvimi zavednimi nacionalnimi Srbi, ki so se naselili v Sloveniji. Jubilantka, ki ji življenje ni prizaneslo s svojimi burnimi viharji in težkimi preizkušnjami, sode, je rodila svojemu možu 12 otrok, od katerih jih živi še 7, ki sta jih vzorna starša vzgojila nad vse lepo in narodno zavedno. Najstarejši sin Emil je odvetnik v Prevaljah, Ljubo je sodni pripravnik v Mariboru, Danilo pa odvetniški pripravnik istotu. Vse hčerke, izvzemši najmlajše Darinke, so se poročile v ugledne rodbine, med njimi je ga. Zora žena našega znanega mariborskega odvetnika g. dr. Rudolfa Ravnika. Med vojno je morala jubilantka mnogo pretrpeti, zlasti še, ker so avstrijske oblasti neprestano preganjale njenega moža, ki je bil prononsiran srbski nacionalist. Kljub vsemu pa ni klonil njen duh tudi v najtežjih časih in je vzorna mati in žena vedno bodrila svoje drage k vztrajnosti do zore lepših dni narodnega osvobođenja. Mnogoštevilnim prijateljem se pridružujemo tudi mi in ji kličemo iskreno: »Še na mnoga zdrava, srečna leta!«

Časten poziv. Docent dr. Ivan Matko, primarij mariborske bolnišnice, je prejel te dni častno povabilo, da prevzame na VIII. mednarodni protituberkulozni konferenci, ki bo prihodnje leto v Varšavi, kot glavni referent tretjo za to konferenco določeno temo. Tema njegovega referata bo hospitalizacija tuberkuloznih. Docent dr. Matko se bo častnemu vabilu odzval.

Pri včerajšnji tomboli mariborske »Krišapske ženske zveze«, ki je bila dobro obiskana in se je vršila na Trgu svobode, so dobili 12 lepih tombolskih dobitkov naslednji srečneži: I. spalno sobo: Marko Slati iz Spesovega sela; II. 2000 Din v gotovini: ključavničar Karel Mlinarič iz Studencev; III. šivalni stroj: delavec Ferdinand Babšek iz Košakov; IV. moško kolo: kuharica Jožefa Mozičeva iz Kečarjeve ulice; V. otomano: šofer Stefan Bartič s Tržaške ceste; VI. jedilni servis: služkinja Marijeta Trunkova s Slovenskega trga; VII. dve odeji: Marko Prihlarski iz Ketiževičeve ulice; VIII. bala platna: tovarniška delavka Ana Habjaničeva; IX. specerijsko blago za tričlansko družino za 1 mesec: odvetniški pripravnik Karel Praž; X. 2 m³ drv: brezposelni delavec Ivan Liberšek iz Jelačičeve ulice; XI. blago za moško obleko: zidar Peter Močnik iz Koseskega ulice in XII. blago za žensko obleko: šivilja Zalika Kupljenova iz Razlagove ulice.

Slovensko trgovsko društvo vabi svoje člane in prijatelje društva z družinami na izlet v Svečino na praznik v četrtek 15. t. m. Odhod s posebnimi avtobusi ob pol 3. uri popoldne od kavarne »Jadrana«. Vožnja stane tja in nazaj za odrasle Din 15, za otroke Din 8, otroci do 8 let brezplačno. Prijave za vožnjo do četrta opoldne pri blagajni kavarne »Jadrana«. Ker je ta izlet propagandnega značaja v naše obmejne kraje, vabimo na obilno udeležbo.

Na Kralja Petra trgu so se včeraj ustavljale množice ljudi pred novo hišo dr. Stamola in ogledovale razstavljene dobitke za tombolo, ki bo v četrtek na Telovo na letnem telovadišču Sokola I. ob 14.30. Tombolskih dobitkov je 17, dalje 10 krasnih deseterk in še mnogo manjših. Med tombolo bo občinstvo lahko sedelo. Po tomboli bo veselica. Igrala bo priljubljena godba Drava.

Iz Glasbene matice. Jutri v torek je ob 20. uri skupna pevška vaja mešanega zbora.

Širša seja Zveze mladih intelektualcev bo v sredo, 14. t. m. ob 18. (in ne ob 20.) uri v palači Delavske zbornice, Sodna ulica 9, III. Ker bo tokrat podano poro-

XIII. redni letni občni zbor Zveze trgovskih združenj. V dne 17. in 18. junija t. l. se bodo sestali zastopniki trgovskih združenj iz vse dravske banovine na XIII. redni letni občni zbor, ki bo letos v lepem Kamniku. V soboto, 17. t. m. ob 15. uri bo predkonferenca zveznih delegatov, ki bo razpravljala o predlogih združenj in delegatov. V nedeljo, 18. t. m. ob pol 9. uri pa bo občni zbor, katerega dnevni red bo: Poročilo predsednika. — Poročilo tajnika. — Računski zaključek za leto 1932. — Proračun za leto 1933. — Volitev zveznega predsedstva in nadzorstvenega odbora. — Predlogi, strokovne razprave in resolucije. Ob zadostni prijavi bo po občnem zboru popoldne izlet v Kamniško Bistrico z avtobusom do Stranj in nato peš do restavracije pri izvirk Bistrice. Zveza poziva vse gg. delegate, da ji takoj prijavijo, če reflektirajo na prenočišče, odnosno na izlet v Kamniško Bistrico.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 47. številki: navodilo glede odobravanja načrtov z uporabo opeke novega in starega formata; uredbo o spremembi in dopolnitvi uredbe o skupnem davku na poslovni promet s tarifo; objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu in razne objave iz »Službenih novin«.

Izpitna predavanja v Murški Soboti. Mariborska poslovalnica zborničnega obrtnopospeševalnega zavoda priredi pod pogojem, da se prijavi zadostno število interesentov iz Prekmurja in ljutomerskega okraja, v Murški Soboti 3dnevni tečaj za mojstrske kandidate. Tečaj bo sestojal iz predavanj o vseh teoretičnih predmetih, iz katerih se pri mojstrskih izpitih stavijo kandidatom vprašanja, in bo obsegal računstvo, geometrijo, obrtno kalkulacijo, obrtno knjigovodstvo, razlago najpogostejših in najvažnejših pojmov iz državnoznanstva, trgovine, civilno-pravdnega in izvršilnega postopka, podrobnejše pa razlago obrtnega zakona in zakona o zavarovanju delavcev, v velikih obrisih tudi zakona o davkih. Predavanja bodo poljudna in za vsakogar razumljiva. V tečaj se sprejemajo predvsem pomočniki rokodelskih strok, a po razpoložljivosti prostora tudi mojstri obrtniki. Predavanja so za udeležence brezplačna in se bodo vršila v soboto, nedeljo in ponedeljek t. j.

Živčno bolnim in otožnim nudi mila naravna »Franz Josefova« voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporabo »Franz Josefove« grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbtne možga najtopleje priporočati. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Dva poskusa samomora. V soboto večer okrog 19. ure si je skušala s strelom iz samokresa končati mlado življenje 21letna dijakinja IV. letnika tukajšnjega državnega učiteljskega Rozika Kosijeva, stanujoča v Cankarjevi ulici na Pobrežju. Kroglja ji je prebila lobanjo na desnem sencu in izstopila na levem ter se je deklica zgrudila nezavestna v mlaki krvi. Mariborski reševalci, ki so bili poklicani na pomoč, so jo nemudoma prepeljali v bolnišnico, kjer pa so zdravniki ugotovili, da je vsaka pomoč skoro brezuspešna. O tragičnem dogodku so bili obveščeni dekličini starši, ki so spričo brezupnega stanja odredili, da se nesrečna hčerka prepelje domov v Lesnico pri Ormožu, kar so mariborski reševalci včeraj dopoldne tudi storili. Baje je odšla mladenka v smrt zaradi neuspeha v šoli. — Včeraj dopoldne okrog 10.30 pa so bili reševalci poklicani v Tattenbachovo ulico št. 17, kjer si je 36letna delavčeva žena Marija Serdjukova v hipu duševni zmedenosti prerazela z britvijo vrat. Njeno stanje je kljub takojšnji zdravniški pomoči zelo resno, vendar je upati, da bo ostala živa. Svojemu možu, ki je ostal s tremi majhnimi otroki v težkem obupu, je baje že večkrat izjavila v trenutkih težke duševne potlosti, da bo izvršila samomor zaradi neznošnih materialnih razmer.

Ukradeno kolo. Včeraj popoldne je bilo lakirniku Robertu Verglesu izpred Slokanove gostilne na Vojašniškem trgu ukradeno 1000 Din vredno kolo. Kolo je bilo brez evidenčne številke.

Nesreča zaradi neprevidnosti. Včeraj popoldne okrog 15.30 se je peljala z mariborskim mestnim avtobusom po Pohorjski cesti pri kadetnici med drugimi potniki tudi 20letna Hedvika Topolčnikova, služkinja pri veterinarskem nadsvetniku g. Škofiču v Mariboru. Mladenka je stala kljub šoferjevemu opozorilu, naj sede pri vratih avtobusa, ki pa so bila zaprta.

LJUBLJANSKI VELESEJEM PODALJŠAN ZA TRI DNI

Iz okrožnega tajništva JRKD. Okrožno tajništvo JRKD poziva svoje krajevne organizacije, naj prijavijo do 25. t. m. udeležence, ki se nameravajo udeležiti velikega manifestacijskega shoda JRKD, ki bo 2. julija v Beogradu.

Odhod otrok v Počitniško kolonijo. Včeraj dopoldne je odšla iz Maribora I. skupina otrok v Počitniško kolonijo v Šmatno na Pohorju. V skupini je 55 otrok, od katerih jih bo letovalo 25 na stroške mestne občine, 10 na stroške Zdravstvenega doma, 12 na lastne stroške in 8 na banovinske. Otroci ostanejo na Pohorju mesec dni.

Zborovanje zaupnikov JRKD iz ljutomerskega okraja. Včeraj dopoldne ob 9. uri je bilo v dvorani Resnikovega hotela v Ljutomeru zborovanje zaupnikov JRKD, ki so se ga udeležili odlični predstavniki in župani iz vsega okraja. Navzoči so bili tudi minister dr. Albert Kramer, podban dr. Pirkmajer, senator dr. Ploj, narodni poslanci Zemljič, Krejči, Benko in Petovar, banovinski svetnik in predsednik okrajne organizacije g. Skuhala, mariborski župan g. dr. Lipold, ptujski župan g. Jerše in ljutomerski župan g. Žnavec. Navzočim zaupnikom je minister g. dr. Kramer obrazložil razvoj političnega položaja v zadnjih letih in pomen organizacije JRKD. Podrobneje govoril o naših gospodarskih razmerah, o splošni krizi in sredstvih za njeno sanacijo ter o ukrepih, ki jih pripravlja naša vlada za omiljenje. Poročilo g. ministra dr. Kramerja so navzoči poslušali z velikim zanimanjem in odobravanjem sprejeli.

Borza dela za inteligenčne poklice uraduje ob ponedeljskih, sredah in sobotah od 14. do 16. ure v Delavski zbornici, Sodna ulica 9/III.

čilo o polletnem delu, t. j. od ustanovitve organizacije pa do danes in ker bo ob enem narejen program za počitniško delo, vabim vse člane, da se seje sigurno udeležijo. Predsednik.

Rokoborba — vzgojno sredstvo! V »Unionu« se vrše že delj časa mednarodne tekme v rokoborbi. Vsak večer je polno gledalcev, ki se naslajajo nad preteganjem mišic in nad gibčnostjo borcev. Kdor ima veselje nad tem in še potrebna sredstva, naj gre tja. Bolj zanimivo pa je ozadje — mladina bi tudi rada kaj videla, a nima denarja za vstopnino. Lahko je temu odpomagano. Po 5 mladih junakov se združi, vsak da en dinar, in Jožek je danes na vrstnem redu, da za zbranih 5 Din kupi vstopnico in gre kot pošten obiskovalec k borbi. Zaslíši se kratek žvižg, in Jožek mora v lokal, kjer sta dve nišli. Gre pa tja tako, da ga mora čuvajevoko videti. Pri dveh nišlih pa že čaka Janez, kateremu Jožek takoj vstopnico odda. Janeza čuvaj še ne pozna — mora se legitimirati, vstopnico ima. Jožeka pa čuvaj že pozna. Na isti način pride od petorice še Korlek, Franek in Pavlek k rokoborbi. Take družbe se delajo tudi pri otrocih boljših družin, ki so staršem skoraj gotovo ušli. Bolj kot rokoborba me je zanimalo to početje. Ko bi matere jutraj pregledale obleke svojih otrok, bi našle marsikake ostanke od opeke, strešne lepence, saj, zidu itd., ker vse se plazi po ploščatih strehah unionskih delavnic. — Namesto idejne vzgoje doma in v šoli — ki za mladež ni preveč idealna, vzgaja rokoborba vse kaj drugega. Če pa še pomislimo, da je mednarodna rokoborba v Mariboru — in menda drugod tudi — res mednarodna, t. j., da gre ves zaslužek v tujino, v Mariboru pa ostane le slab upliv na velik del naše mladine, potem se nam ni treba preveč ogrevati za to stroko umetnosti. Opazovalec.

8., 9. in 10. julija v dnevnem času, skupno 18. ur. Interesenti se morajo javiti najkasneje do 20. junija vsak pri svoji pristojni strokovni organizaciji ali pa neposredno z dopisnico pri obrtno-zadružnem nadzorniku g. Založniku v Mariboru (okrajno glavarstvo). Rokodelski pomočniki se opozarjajo na to, da prireditelj s priporočilom, da izkoristijo to redko priliko, kakoršna se jim ne bo kmalu več nudila.

Tri žrtve krogle iz samokresa. V mariborsko bolnišnico so pripeljali včeraj 3 obstreljene. Pri Sv. Jerneju pri Konjicah so se sinoči streljali fantje. V pretepu je neki fant streljal in po nesrečnem naključju obstrelil 7letno Avgusto Hojnikovo. Kroglja se je deklici zarila v trebuh. V Žabjeku pri Mariboru pa so neznanzi navalili na 22letnega posestnikovega sina Karla Bevca. Pri napadu ga je nekdo tudi ustrelil v desno nogo. Na 40letnega v Studencih stanujočega dnevnika Leona Malcefa pa je nekdo streljal iz zasede in ga nevarno obstrelil.

Grajski kino. Danes zadnji dan »Plesalke za južno Ameriko iščemo«. Jutri v torek se začne prvovrstni ljubavno-kriminalni vefilm »Dama in smaragd«. Krasen film z ljubljencem vseh žen Karlom Ludvika Diehlom v glavni vlogi. Napeto dejanje, izborna igra, vesela godba, lepo petje so prednosti tega filma. Poleg Diehla igrajo Ery Bos, Theodor Loos in Peter Lorre, znameniti kreator Düsseldorfskega moralca. Pride krasna drama »Nezakonski otrok«.

Kino Union. Danes zadnji dan predvajamo veselo opereto »Ženin greh« z Elzo Elster, Ivanom Petrovičem in najboljšim komikom Szókejem Szakalom v glavnih vlogah. Film je zabavne vsebine, poln humorja in smeha.

Radl slabega vremena in na splošno željo razstavljalcev in obiskovalcev je uprava podaljšala velesejem do VKLJUČNO ČETRKA, 15. JUNIJA!

ta. Na cestnem ovinku se je zaradi močnega obrata vozila Topolčnikova naslonila na odpiralni ročaj vrat, ki so se ta trenutek nepričakovano odprla in je padla na cesto, kjer je obležala nezavestna z nevarno pretresenimi možgani. Šofer jo je takoj naložil v avtomobil in odpeljal v bolnišnico. Stanje ponesrečenke je zelo resno, ker se Topolčnikova še vedno ni zbudila iz nezvesti. Nesrečo je zakrivila neprevidna služkinja sama.

Razne nezgode. Predvčerajšnjim dopoldne se je med delom občutno vrezala na levi roki 24letna prodajalka Helena Mejačeva iz Krekove ulice, ki so ji nudili potrebno prvo pomoč na tukajšnji rešilni postaji. Prav tako je prejel na rešilni postaji potrebno pomoč 52letni sodarski mojster Jakob Ramšak iz Plinarniške ulice, ki je padel s kolesa tako nesrečno, da je zadobil nevarne poškodbe na obrazu in desni roki. V bolnišnico so morali mariborski reševalci prepeljati 25letnega ključavničarja Alojza Saffra iz Selnice, ki si je pri padcu zlomil desno nogo pod kolonom.

Sejem za prašiče. Na zadnjem mariborskem sejmu za prašiče je bilo na prodaj 182, prodanih pa je bilo 144 prašičev. Cene so bile naslednje: mladi prašiči 5 do 6 tedenski 100 do 150 Din, 7 do 9 tedenski 180 do 220 Din, 3 do 4 mesečni 250 do 350 Din, 5 do 7 mesečni 450 do 550 Din, 8 do 10 mesečni 650 do 680 Din in enoletni 750 do 850 Din. Kilogram žive teže je veljal 6.50 do 7.50 Din, mrtve teže pa 10.50 do 11 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 12.3 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 10.4 stopinj C; barometer je kazal pri 16.7 stopinjah 734.6, reduciran na ničlo 732.6; relativna vlaga 83; vreme je tiho in oblačno.

Manifestacija sokolskega bratstva, sloge in edinstva

VELIČASTEN POTEK JUBILEJNE PROSLAVE LJUTOMERSKEGA SOKOLA IN DELNEGA ZLETA MARIBORSKE SOKOLSKÉ ŽUPE.

Nikdar še metropola solčnih in vinorodnih Slovenskih goric ni videla toliko rdečih srajc, nikdar poprej ni bilo zbranih v njej toliko množice ljudstva, ki so prišli od blizu in daleč, da s svojim obiskom počaste sokolsko idejo, kakor včeraj, ko je ljutomerski Sokol proslavil svojo 30letnico. Da bi bila proslava čim veličastnejša in pomembnejša, je ob tej priliki priredila mariborska sokolska župa še delni zlet v Ljutomeru, ki je bil obvezen za ptujsko in mariborsko okrožje.

Pričetek sokolskih slavnosti so označili v soboto zvečer topiči, ki so zagrmeli na bližnjih gričih, okoliška društva in čete pa so organizirale zvezdno štafeto, pri kateri je teklo nad 100 tekačev z gorečimi bakljami. Prva je prišla na cilj štafeta iz Sv. Jurija, druga iz Male Nedelje, tretja pa iz Veržaja. Tekalci so prinesli jubileju sokolske pozdrave, ki jih je na cilju sprejemal društveni starosta br. dr. Stanjko.

Po štafeti je bila bakljada z malonedeljsko sokolsko godbo na čelu, ki ji je sledilo več tisoč ljudi. V mestu je zagorelo na tisoče luči in lampionov. Takega sokolskega navdušenja Ljutomerčani še ne poznajo.

Ob 21. uri je bila v Sokolskem domu **slavnostna akademija**. Sokolstvo in občinstvo je do zadnjega kotička napolnilo prostorno dvorano. Domači sokolski orkester je uvodoma zaigral državno himno, nakar se je pričel spored, ki je obsegal 12 točk. Prva je nastopila ljutomerska moška in ženska deca ter zelo ljubko izvajala svojo igro. Efekten je bil nastop ptujskih naraščajnic. Nato je nastopila zbrana vrsta članov na bradli in pokazal vzorno izvežbanost. Prav tako dobra sta bila nastop deveterice članov Maribora II. in izvajanje ormoških članov. Pomembna je bila prisega ljutomerskega ženskega naraščaja, ptujski naraščajniki pa so si s svojimi vratolomnimi preskoki osvojili vse navzoče. Sledil je nastop ljutomerskih članic in članov, vaje na krogih, gimnastika članic Maribora I. in nastop članov Maribora maticice. Vsi nastopajoči so bili deležni navdušenega priznanja. Po akademiji je bil družabni večer, ki je potekel v pravem bratskem razpoloženju.

Slavnostna nedelja.

Zvoki malonedeljske sokolske godbe so rano jutraj zdranili Ljutomerčane in Sokole. Ob 7. uri so se Sokoli poklonili preminilim bratom in sestram na mestnem pokopališču, kjer je imel starosta br. dr. Stanjko lep spominski nagovor. Položili so na grobove krasne šopke. Lep venec je prinesel na grob staroste br. Rajha tudi varaždinski Sokol.

Že rano jutraj so pričele prihajati v mesto od vseh strani množice ljudstva. Sokole in goste sta pripeljala dva vlaka. S prvimi so prispeli odlični gosti, ki so s svojo navzočnostjo počastili sokolsko prireditelje. Med njimi so bili tudi ministri g. dr. A. Kramer, kraljev zastopnik in poveljnik pionirskega polbataljona iz Ptuj-

ja, podpolkovnik g. Šarac, podban g. dr. Pirkmajer, senator g. dr. Ploj, narodni poslanci gg. Krejči, Petovar in Benko, direktor »Jutra« g. Stanko Virant, šef kabineta g. Verbič, mariborski župan g. dr. Lipold, mariborski okrajni glavar g. Milan Makar, ptujski mestni župan g. Jerše in drugi. Na kolodvoru so priredili došlim gostom prirčen sprejem. Najprej jih je pozdravil banovinski svetnik g. Zemljčič, v imenu ljutomerskega Sokola pa starosta br. dr. Stanjko. Iskreno dobrodošlico jim je izrekel ljutomerski župan g. Žmavec. Ministru g. dr. Kramerju, kraljevemu zastopniku podpolkovniku g. Šarcu in podbanu g. dr. Pirkmajerju je sokolska mladina izročila krasne šopke. Kmalu nato je privozil na postajo poseben vlak, ki je pripeljal Sokole iz Maribora in Ptujja. Tudi njim je bil prirejen lep sprejem. Z vojaško godbo na čelu so se nato telovadečki oddelki podali na zletišče, kjer so bile skušnje za polodanski javni nastop.

Ob pol 12. uri se je formiral pred Sokolskim domom **slavnostni sprevod**, ki je korakal po ulicah, ki so bile vse v zastavi in polne občinstva, navdušeno pozdravljajočega mogočno sokolsko armado. Vsega skupaj je bilo v sprevodu nad 2000 oseb. Stik povorke je bil na zletišču. Zbrane Sokole, vojaštvo, gasilce in goste je pozdravil župni starosta br. dr. Gorišek, nakar je čestital k jubileju ljutomerskemu društvu kraljev zastopnik podpolkovnik g. Šarac in privzal na prapor krasen trak, ki ga je poklonil pokrovitelj prireditve, naš kralj. Odlični gostje so se nato vpisali v spominsko knjigo.

Na slavnostni oder je stopil starosta varaždinskega Sokola br. Novakovič, ki je čestital ljutomerskemu Sokolu in pripel na njegov prapor trak, ki ga je poklonil varaždinski Sokol. Pri tej priliki je imel br. starosta temperamenten in vzpodbudajoč govor na zbrano Sokolstvo. Nato je pozdravil kraljevega zastopnika in sokolstvo zvezni delegat br. Lubej, ki je med drugim dejal, da naj bo trak, ki ga je poklonil društvu kralj, vidno priznanje za 30letno narodu in državi posvečeno delo ter vzpodbuda za nadaljnje. V imenu Sokola maticice iz Ljubljane je čestital društvu br. Martin Špindler, v imenu mesta Ljutomer pa župan Žmavec. Oba sta v daljših nagovorih naglasila pomen jubileja in želela društvu ter Sokolstvu še nadaljnjih uspehov.

Župni starosta br. dr. Gorišek je nato posebej pozdravil ustanovitelje ljutomerskega Sokola, Antona Misijo, Franca Severja, Antona Divjaka, Franca Zaherla in Alojzija Seršena.

Ob zaključku pomembne slovesnosti je društveni starosta br. dr. Stanjko prečital pozdravne brzojavke. Ljutomerskemu Sokolu so k lepemu jubileju med drugimi čestitali tudi zvezni podstarosta Gangl, minister za telesno vzgojo dr. Hanžek, razna akademska društva in

sokolske župe. Z besedami »Zvestoba za zvestobo!« in z vzklikom kralju, ki mu je bila poslana vdanostna brzojavka, je starosta zaključil slavnost.

Popoldne je bil na lepo okrašenem telovadišču javni telovadni nastop. Nastopili so vsi oddelki s prostimi vajami za pokrajinski zlet v Ljubljani in vojaštvo. Najbolj pa so se postavili naraščajniki Sokola Maribora maticice s preskoki čez visokega konja. Po nastopu je bila na slavnostno razsvetljenem telovadišču prijetna sokolska zabava. Nastopu je prisostvovalo nad 5000 ljudi.

Z večernimi vlaki so se nato gostje in Sokoli odpeljali iz Ljutomerja ter odnesli v srce najlepše vtise in spomine na sokolske svečanosti.

Sokolstvo

Seja župnega TO bo v torek 13. t. m. ob 19. uri v župni pisarni v Narodnem domu. Ker so na dnevnem redu aktual-

ne zadeve, je udeležba za vse člane TO obvezna!

Ruše. Opozarjamo vse članstvo, ki se namerava udeležiti pokrajinskega zleta v Ljubljani, da se prijavi pri društvu (v Sokolskem domu) do 15. junija t. l. Na poznejše prijave se ne bo moglo več ozirati. Zdravo! Društvena uprava.

Sokol Maribor-maticice. Člani in nečlani, udeleženci pokrajinskega zleta v Ljubljani, ki reflektirajo na prenočišča, naj se zglasijo radi prijave v društveni pisarni v Narodnem domu danes v ponedeljek in jutri 13. t. m. od pol 19. do pol 20. ure. Istotam se bodo sprejemale prijave za zletni znak, razen v četrtek vsak dan do vključno petka 16. t. m. od pol 19. do pol 20. ure. Udeleženci nečlani naj se prijavijo le oni, ki stanujejo v okolici Sokola maticice, t. j. levi breg. Znak z železniško legitimacijo stane za člane netelovadce in ostale udeležence 27 Din in se plača takoj.

Sport

Občni zbor Mariborske zimskosportne podzveze

V soboto zvečer je imela Mariborska zimskosportna podzveza v lovski dvorani hotela »Orel« svoj redni letni občni zbor. Zborovanja so se udeležili zastopniki oblasti in številni delegati v podzvezi včlanjenih klubov. Občni zbor je otvoril in vodil predsednik podzveze g. Roglič. Uvodoma je pozdravil vse navzoče, posebno pa okrajnega glavarja g. dr. Ipavca, zastopnika mariborske mestne občine podžupana g. Golouha, zastopnika škofa dr. Tomažiča g. dr. Jeharta, zastopnika vojske kapetana Jančičoviča in zastopnika SPD Ruše g. ravnatelja Piška. Nato je g. Roglič prečital pozdravno brzojavko JZSS, pozdravno pismo okrajnega glavarja g. Makarja in Gostilničarske zadruge. Pred poročili posameznih funkcionarjev so pozdravili občni zbor g. Golouh v imenu mariborske mestne občine, okrajni glavar g. dr. Ipavc, g. dr. Jehart v imenu škofa dr. Tomažiča in Aljažvega kluba ter ravnatelj g. Pišek v imenu Podravske podružnice SPD. Vsi govorniki so želeli kar najboljši uspehe tudi v bodoče ter zagotavljali vsestransko pomoč.

Pri volitvah je bila izvoljena naslednja nova uprava: predsednik g. Bruno Parma, odborniki: gg. Kraper, Vetrlih, Černi (vsi MSK), Boltavzar, dr. Jehart, Kralj, poročnik Cerlenjak, gđc. Cingerli (vsi SPD Maribor), Golubovič, poročnik Novak, Simončič, ga. Rogličeva (ISSK Maribor), Aljančič, Kemperle, Kramberger (SSK Maraton), Fišer, Steinbucker (SK Železničar), Ribarič, Sarnic (Sokol III), Elyert, Jeglič (SK Rapid), Stanko Štangl (Sm. kl. Guštanj), Martin Ule (SPD Mežica), Ervin Boldin (Sm. kl. Sv. Lovrenc), Martin Novak (Sokol Celje), Branko Diehl (SPD Celje), L. Avšič (SPD Prevalje), inž. Tržan (Sokol Ruše), E. Gračner (Sm. kl. Celje) in Tkalič (SK Olimp, Celje). Za Sokola maticice sta se rezervirali dve odborniški mesti, ki ju bo društvo naknadno izpolnilo. V nadzorstveni odbor so bili izvoljeni: gg. dr. Stamol, inž. Mis in Majer. V razso-

SK Rapid: ASK Primorje 4:4 (3:1)

Včeraj je imel SK Rapid v gostih enajstoričnik ASK Primorja iz Ljubljane, ki je v boljših časih vzbujal med mariborsko publiko precejšnje zanimanje. Tokrat pa je ostal interes občinstva v okviru boljše drugorazredne prireditve in je bilo komaj 200 ljudi na igrišču.

SK Rapid: Kosem, Barlovič, Klippstätter, Fučkar, Baumgartner, Korada, Verbnik, Hardinka, Baumel, Pišof, Vidovič.

ASK Primorje: Krivačič, Molk, Slamič, Baumkirchner, Habicht, Pišek, Golob, Svetic, Caleari, Terček, Peterlin.

S sportnega stališča tekma ni pomenila mnogo, ker sta nudila Rapid kakor tudi Primorje komaj povprečen nogomet.

Domačini so igrali le v prvi polovici. Pokazalo pa se je v tej igri morda bolj ko v kateri drugi, da moštvo ni emotno niti po znanju niti po delu, ki ga pojedinci opravljajo. V triu je hroma točka v vodji napada, ki je v polju brez vsake koristi za celoto, pred golom pa čaka, da mu ustvari priložnost — drugi. Ostali napadalci so razmeroma lepo zaigrali, toda le v prvem polčasu. V drugem niso ničesar več pokazali, Krilci so odnehali že proti koncu prvega polčasa, v drugem pa so povzročili zlom moštva. Obramba je bila najšibkejši del enajstoričnice in se je precej ločila.

Primorje je, kakor je iz postave razvidno, nastopilo z rezervnim moštvom, ki pa je tudi zadostovalo za neodločen rezultat proti včerajšnjemu nasprotniku. Primorje, kakor že omenjeno, sicer ni mnogo pokazalo, vendar so igralci s svojo energično, enostavno igro zapustili

Edouard de Keyser:

Kapetan Vratolomec

Raziskovalci raznih krajev so nekakšni apostoli, ki širijo sloves svoje domovine. Angleški kapetan Finch, ki je šel z ekspedicijo na Mount Everest, je izjavil, da smatra takšne drzovite, na videz nepotrebne in nekoristne poskuse kot merilo podjetnosti in živosti svojega naroda. Pisatelj, ki s svojimi deli podžigajo tvegavost pri mladini, zasluži vse priznanje. Jules Verne je s svojimi fantastičnimi povestmi vzbudil toliko speh, da je naraščal, da je storil za Francijo več ko deset ministrstev.

Francija ima poleg ostalih kolonij tudi severno in zapadno Afriko s Saharo. Ta nudi včasih golo ravnino, posuto s prodom, za katerim prihajajo strahotne sipine žgočega peska, pošastne gube, visoke po več ko dvajset metrov. In kako se vdira noga, ko moraš plezati po takšnih hribcih! Tu pa tam stoji v tej puščini maloštevilni oddelček, trije ali štiri mehaniki, z zalogo bencina za aeroplane in avtomobile. To je od sila dolgo-

časno življenje. A čemu hodijo tja? Ker bo puščava prej ali slej dajala bogastvo, našli se bodo rudniki, svet se bo z namakanjem dal pretvoriti v plodno zemljo. Vseposvoda se ne razteza brezupno peščeno morje. Včasih vidiš griče, nazvane gara, in skalnate rtiče, visoke do sto metrov in prelaze, koder je kaj opasno za avtomobile. V Ain-Getari so na primer lani nomadski razbojniki Felah napadli ter uničili dve pošiljki z letalskim tovorom in umorili vse posadko. Med vojno so se vstaje dogajale zlasti pogosto. V naslednjem podamo dogodek nove, ki jo je o kapetanu Vratolomeu (Casse-Cou) napisal Edouard Keyser.

Tačas je bil v Uargli s svojim mehanikom Charleyem. Že dva tedna je bil naš poveljnik brez novice od južnih postojank. Niti trdnjave niti posadke niso odgovarjale na brezžične pozive. Neke govorce, ki smo jih prestregli po palmovih gajih, so opravičevale vsakršno bojazen. Polkovnik je imel zgolj en aeroplan pri roki. Odkazal mi je odriniti, križariti nad štirimi ali petimi vznemirljivimi točkami,

če bi se mi videlo možno; skratka prinesiti kaj novice, da bi prenehala obča tesnoba. Svoje povelje je končal z besedami:

»Držali se boste sledu proti Inifelu. Morda se bo dalo kaj dognati.«

»Hudirja! držati se sledu,« je godrnjal Charley, ko je izvedel za nevšečni nalogi. »Slediti smer, kjer je zloglasna 13! Gotovo nama to prinese nesrečo, če poletiva preko trinajstice.«

Akoprav je ostavil Bretanjo pred šestimi leti in obilo rabotal z letalci, se ni nikdar otrešel babjeverstva.

»Seveda,« sem se nasmejal, »jako nevarno je leteti preko trinajstice.«

»Gospod kapetan, vi se lahko smejete, nevarnost je pa le!«

»Mektub!«

»Ali dovolite, gospod kapetan?«

»Velja.«

»No, mektub... usojeno je... To se že lahko reče, kadar gre človek po drugem bregu navzdol. Ampak vi imate šele trideset let, jaz pa dvajset in štiri.«

»Prav praviš. V najinih letih se ne vra-

vi: namenjeno je! človek misli: tak je ukaz.«

Nič ni bilo prigovarjati. Kot dober vojak je Charley razumel ter umolknil. Črez nekaj minut pa ga je zopet prevladal nemir.

»Ampak, gospod kapetan, moj motor...«

»Pojdiva ga gledat, tvoj motor...« Bogme, za svojo zabavo se s tem letalom ne bi bil spuščal v zrak. Opaziti je bilo nekaj nepravilnosti, ki so mi prizadevale skrb.

»Pa vendar še ni tako razdrman stroj. Tri sto kilometrov že zdrži.«

»Dobro, delal bom vso noč, ako treba, gospod kapetan.«

Po večerji me je poiskal v moji sobi. »Upam, da ne vzamete s seboj poročnika Decampa?«

»Prosil me je, pa sem dejal, da želim svojega mehanika.«

»Hvala, gospod kapetan. Ako ste mojih misli, bi vzel nekaj živeža... tri ali štiri obroke, no... pa nekoliko pasov za strojnico.«

(Se bo nadaljevalo.)

Maribor, Skala:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

Mukoma je premišljeval, da bi ugotovil zadnje dogodke pred izgubo zavesti.

»Da, vem...« si je dopovedoval, »potapljal sem se z ladjo na dno oceana. Videl sem ogromne morske pošasti; in potem... potem... nekaj temnega. Približalo se mi je; moji instrumenti so nehali delovati, otrpnil sem in izgubil zavest. Toda kaj se je zgodilo potem? So me mar moji prijatelji rešili? Sem na ladji?... Ne, to ni ladja, to ni ladijska kabina; to tudi ni navadna soba. Kje sem?«

Prestrašen je planil kvišku in obstal sredi male sobice z gladkimi kovinskimi stenami. Od stropa je padala svetloba, ki ji ni vedel izvora. Bila je popolnoma podobna dnevni na površini zemlje. In vendar ni bilo nikjer nobenega okna, nikjer nobene odprtine. V sobi je bila razen postelje le še mala mizica, na kateri je stala steklenica neke pijače in poleg nje je bila kristalna čaša. Radoveden se ji je približal in opazil na svoje največje začudenje, da je pod čašo položen list z neko pisavo. Hlastno je pograbil sporočilo in ga v hipu prečital. Bilo je slovensko in se glasil:

»Gospod doktor! Bodite mirni. Ne pretili vam nobena nevarnost. Dospeli ste tja, kamor ste hoteli. Ujetnik ste potomcev nekdanjih Atlantov. Dospeli ste v

Oceanopolis.«

Doktor Doljan je znova in znova čital te skrivnostne, njemu popolnoma nerazumljive besede.

»Ujetnik sem Atlantov?« je šepetal. »Dospel sem v Oceanopolis? Kje je to? Saj sem se vendar pogreznil na dno Atlantskega oceana, da bi našel ostanke razvalin prastare kulture, ki jo že desetisočletja krijejo ogromne plasti slane vode. Kako sem mogel torej dospeti k živim potomcem Atlantov? Kako sem mogel dospeti v Oceanopolis? Kje je to mesto?«

Premišljeval je in premišljeval, toda odgovora na vsa ta skrivnostna vprašanja ni mogel najti. Šele po dolgem premišljevanju se mu je nenadoma porodila v glavi neverjetna misel.

»Oceanopolis? To mesto mora biti pod morjem. Biti mora na dnu oceana! Toda kako bi moglo obstojati pod vodo mesto z živimi ljudmi? Kako bi mogli v njem živeti dolga desetisočletja? In od česa?... Ne, ne, saj to je blazno, popolnoma blazno.«

Znova je vzel v roko listič in bral na njem napisane besede.

»Sporočilo je slovensko! Kdo bi mogel znati moj materni jezik v mestu Atlantov pod vodovjem oceana? Če bi bilo vse drugo mogoče, je to popolnoma iz-

ključeno. Toda kje sem potem? Ali se mi ni morda zmešalo, in je vse to kar vidim le privid mojih zmedenih možganov?«

Začel je znova premišljevali in preizkušati svoj razum. Toda čim bolj je premišljeval, tembolj je moral ugotoviti, da ni blazen. Možgani so delali popolnoma normalno. Mogel si je zastavljati razna vprašanja in jih razreševati, kakor je to delal v svojem prejšnjem življenju.

»Ne,« si je dejal, »popolnoma pameten sem; vse to kar vidim je resnica. Zaprto sem v sobi brez ihoda. Obseva me dnevna svetloba, dasi ta soba nima okna, in je tu list papirja s slovenskimi besedami.«

Pričel je hoditi gori in doli po svoji neznani ječi, in ko se je pomiril, se je glasno zasmejal:

»Oceanopolis! Mesto potomcev starih Atlantov! Kdo se je tako strahovito pošaljil z menoj? Glej, Doktor Danilo Doljan, dospel si strahovito poceni do svojega cilja. Dospel si še dalje, našel si še tisto, česar nikoli nisi pričakoval. Namesto pustih razvalin si našel obljubeno mesto, namesto skeletov si našel žive Atlante! Samo kje so ti čudoviti ljudje? Zakaj so me zaprli v to sobico, zakaj so me pustili samega? Izvrstna, nenavadna šala. Samo čas bi že bil, da bi se nehala in bi zvedel na kaka način so me rešili smrti?«

Iz tega skoraj vešalega premišljevanja ga je pa nenadoma predrnil glas, ki je prihajal od nekod iz stene. In doktor Doljan je v svoje največje začudenje slišal jasno in razločno poročilo radiofo-

nosta s svoje ladje:

»Halo! Tukaj ladja »Primož Trubar«! Je tam postaja Ljubljana?... Dobro!... Zgodila se je nepričakovana strašna nesreča. Danes dopoldne smo pod vodstvom inženjerja Skomarja in ostalih članov ekspedicije spustili na dno oceana potapljaški aparat z docentom doktorjem Danilom Doljanom. Do globine skoraj tisoč metrov nam je telefonično točno poročal o svojih opazovanjih. Aparat je silajno premagoval pritisk vodnih plasti. Nenadoma pa je telefon sredi pogovora utihnil in ves trud, da bi dobili s potapljalcem novo zvezo, je bil zaman. Potem smo odredili dviganje aparata, toda iz morja smo dobili le konec žične vrvi in telefonske napeljave. Oba sta bila prežena tako gladko, kakor bi bila rez napravljena z najboljšo brivno britvijo. Pričakovali smo in upali, da se bo raziskovalec s pripravami, ki so mu bile na razpolago, sam dvignil na površino. Čakali smo ves dopoldan in do trenutka, ko to poročamo. Toda čakali smo zaman. Ker nam manjkajo vsaka sredstva, ki bi nam omogočala priskočiti mu na pomoč in dvigniti aparat iz globine tisoč sto petnajst metrov, smo primorani čakati prekrizanih rok na to, kar se bo zgodilo. Upamo še vedno, da se bo potapljalec sam dvignil, toda to naše upanje je od ure do ure manjše. Ugotoviti moramo že sedaj s skoraj zanesljivo gotovostjo, da je slavní učenjak postal žrtev svojega poklica. Njegova nesreča bo ostala najbrže za vselej nerazrešljiva skrivnost. Izročite naše poročilo univerzi in tiskovnemu uradu!«

dober vtis in to temveč, ker je enajstoričca z eno izjemo igrala zelo fair.

Igra je bila precej živa in so, kakor kaže že rezultat v prvem polčasu, prevladovali domači, v drugem pa gostje.

Sodil je g. Mohorko.

V predtekmi je mladina ISSK Maribora odigrala tekmo z mladino SK Rapi-da. Rezultat je bil 1:1 (0:0). Sodil je g. Kopic.

Časten uspeh ISSK Maribora v Ljubljani.

Podzvezni prvak ISSK Maribor je včeraj odigral v Ljubljani prijateljsko tekmo proti lignem moštvu ASK Primorja in dosegel časten rezultat 1:1 (1:1). ISSK Maribor je nastopil v postavi: Gutmeier, Savo, Bertonec, St., Žgur II, Kirbiš, Kukanja, Žgur I, Vidic, Bertonec II, Zemljč, Kokot. ASK Primorje pa v postavi Starec, Svetic, Hassl, Zemljak, Sočan, Boncelj, Jug, Erman, Šenica, Slapar, Jež. ISSK Maribor je torej vendar enkrat svojo enajstorično pregrupiral in tako žel tudi uspehe. Kajti neodločen rezultat na tujem terenu proti lignem moštvu se mora smatrati vsekakor za uspeh. Želimo samo, da bi enajstoričca tudi nadalje tako zaigrala kakor včeraj v Ljubljani in uspehi ne bodo izostali.

Zmaga in poraz SK Železničarja v Zagrebu.

V tekmovalju za pokal prometnega ministra so bile v Zagrebu v soboto in včeraj nogometne tekme železničarskih klubov. Prvi dan sta igrala SK Železničar (Maribor) in SK Železničar (Niš). Tekma se je končala z zasluženom zmago mariborskih železničarjev v razmerju 4:1. Tekma med ŽAKom (Subotica) in SK Železničarjev (Vel. Beckerek) je do-

prinesla subotičkim ŽAKom zmago 2:0. Včeraj pa so se srečali SK Železničar (Niš) in SK Železničar (Zagreb) ter ŽAK (Subotica) in SK Železničar (Maribor). V prvi tekmi je zmagal SK Železničar iz Niša z 1:0, v drugi pa ŽAK s 4:0. Pokal prometnega ministra si je torej letos priborila enajstoričca subotičkega ŽAKa.

Ostale nogometne tekme.

Ljubljana: Grazer Sportklub:Ilirija 5:1 (1:0).

Celje: Grazer Sportklub:SSK Celje 5:2 (3:2).

Bukarešta: Romunija:Jugoslavija 5:0. Tekma za balkanski pokal, ki si ga je z zmago nad Jugoslavijo letos priborila Romunija. Na drugem mestu se je plasirala Jugoslavija, na tretjem Bolgarija in na četrtem mestu Grčija.

Dunaj: Avstrija:Belgija 4:1 (3:1).

Praga: Češkoslovaška:Francija 4:0 (1:0).

Gradec: Kastner & Öhler:Sturm 2:1 (2:0). Hakoah:Südbahn 2:0 (0:0). Kapfenberg:GAK 1:0 (0:0). Prvenstvene tekme.

Pardubice: BSK (Beograd):SK Pardubice 2:2 (1:0).

Mednarodne rokoborbe. Rezultati sobotnih in včerajšnjih nastopov so bili naslednji: Mrna je premagal Girilova, Mileusnić pa Wagnerja. Tretja borba v soboto, in sicer med Angelescom in Schwarzbauerjem se je končala neodločeno. Včeraj je Bogner zmagal nad Janderom in Angelescu nad Wagnerjem. Odločilna borba med Mileusnićem in Girilovom pa se je končala neodločeno, in se bo nadaljevala prihodnje dni. Drevi nastopijo: Tom Sayer proti Janderi, Mrna proti Angelescu in v odločilni borbi Bogner proti Girilovu.

Zgodovina pošte

KAKO JE BIL NEKOČ IN KAKO JE SEDAJ.

Dandanašnji ljudje, ki uporabljajo najmodernejša prometna sredstva, ki kar misliji ne morejo, kako preprosto in počasi so nekoč odpravljali in prenašali pošto. Danes ta dan se odpravlja pošta z brzimi vlaki, zrakoplovi in avtomobili, važne stvari pa se sporočajo po telefonu, telegrafu ali pa po radiu. Vsa ta sredstva pa so izumi moderne tehnike, zato je utegne čitatelje zanimati, kako so odpravljali pošto v starih časih.

Stari Rimljani so prvi ustvarili institucijo, ki se lahko imenuje pošta. Oni so prvi, že nekaj stoletij pred Kristusovim rojstvom, imeli posebno vrsto vozov, ki so jih uporabljali samo za prevažanje pisem in potnikov. Ciceron omenja in hvali v svojih delih praktičnost teh vozov. Cesar Avgust je ustanovil cesarsko rimsko pošto, toda uporabljali so jo samo za prevažanje in dostavljanje cesarskih pisem in odredb. Navadno prometno sredstvo pa so jim bili prej omenjeni posebni vozovi. Ko je propadlo rimsko cesarstvo, so propadle tudi prve uradne pošte. Zanimivo je, da je bila rimska Vindobona zelo važna poštna postaja, in da jo je vodil poseben poštni upravitelj.

V srednjem veku so prenašali pošto in pisma največ potniki, menihi in romarji. Šele pozneje so se pričeli javljati različni zavodi, ki so dostavljali naslovnikom pisma in razna sporočila po posebnih slih. Uporabljali pa so jih samo privilegirani družabni sloji, zato ti zavodi niso mogli ustrezati potrebam države in naroda. Te zavode so ustanavljali razni samostani, univerze in nekatera večja mesta. Šli so bili pešci ali pa konjeniki, a

šele kasneje so uporabljali vozove. Razne plemiške družine pa so imele svoje posebne kurirje, a ti kurirji so prenašali samo pošto svojih gospodarjev.

Prva uradna pošta, ki je odpravljala tudi zasebna pisma, je bila ustanovljena koncem petnajstega stoletja. Grof Franc Taxis je dobil privilegij, da ustanovi podjetje, ki naj bi se bavilo s prevažanjem in dostavljanjem pisem. S cesarskim dekretom je bilo določeno, da gre dohodki od pošte njemu in njegovim potomcem. Grof Taxis je vzel v službo posebne pismonoše, ki so vsak dan prehodili mesto in pobirali pošto od ljudi. Imeli so posebne lesene raglje, da so z njimi opozarjali ljudi nase, ko so hodili po mestu. Pobirana pisma so prenašali posebni poštni vozovi v določena mesta. Tako organizirana poštna služba pa ni dolgo ustrezala potrebam, ki so postajale od dne do dne večje.

Pošta v pravem smislu besede je bila potem ustanovljena šele leta 1380. Od tistih dob je minulo celih sto let, ali v tem enem stoletju se je razvila pošta bolj kakor prej v dvajsetih stoletjih.

300 vojakov se je zastrupilo z ribami.

Kakor se poroča iz Aten, je zbolelo v Pireju okrog 300 vojakov za zastrupljenjem po zavžitih ribah. Vojaki so bili takoj prepeljeni v bolnišnice v Pireju in Atenah. Neki pionir je že podlegel zastrupljenju, enaka smrt pa čaka verjetno še 20 vojakov, katerih stanje je skrajno kritično. Vojaške oblasti so uvedle strogo preiskavo.

Mali oglasi

Razno

VINOTOČ LIKOVEC, Sv. Peter pri Mariboru, 2174

MARTIN SAFRAN, sobo-, črkoslikar, pleskar in ličar, Maribor, Slovenska ul. 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 1664

ZASTONJ PRIDEM po vaša popravila in vam jih zopet dostavim. Sodarstvo F. Sulcer, Vojašniška 7. 2116

PIJTE DNEVNO BRAZIL-MATTE-CAJ.

1. zavitek Din 5.— pri Z. Anderlu, Maribor, Gosposka ul. 20. 1937

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zalo-ga pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ul. 22, nasproti tvrde V. Weixl.

OBLEKE, ČEVLJE.

če tudi potrebne popravila, knjige, nakit, porcelan, pohištvo, perilo, plača najboljši Grajska starinarina, Trg svobode. 1662

JOS. TICHY IN DRUG.

Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27—56. proizva-ja elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motoriev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčni ceni. 519

SURKOL.

sigurno sredstvo za pokončavanje škurkov in rusov. Drogerija Kane. 1404

Sobo odda

SOBO s tremi posteljami in eno z eno posteljo, takoj oddam. Gospoška ulica 56, II., vrata št. 8. 2178

Prodaj

PRODAM GOZD

približno 7 oralov, v bližini mesta, na hranilno knjižico Posojilnice Narodni dom ter en del proti gotovini. Naslov se izve v upravi »Večernika«, 2167

Pouk

INSTRUKCIJE

iz vseh predmetov real. gimn. daje osmošolec v počitnicah in v bodočem šolskem letu proti dogovoru. Poseben pri-telji nižješolcev. Prijave na upravo pod »Soliden«, 2148

Oglašuite!

MODNI LISTI

FRANCOSKI IN NEMSKI V NAJVEČJI IZBERI V

TISKOVNI ZADRUGI

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13